FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-{img]a, 12 ta' Lulju, 2002

Kaw\a Numru 12
~itazz. Nru. 296/02JRM

Karmenu MIFSUD BONNI~I, Tony A[ius DeCelis, Sharon Ellul Boni`i, Remi[Farru[ia, Mario Mifsud, Carmen |rin\o, Peter Barbara, Tony Bonello, Benny Dingli, Alfred McKay, Joe |rin\o, f'isimhom proprju u lkoll b]ala membri li jiffurmaw il-kumitat tat-tmexxija tal-organi\\azzjoni bl-isem *Kampanja }elsien Nazzjonali* mag]rufa bl-*acronym* CNI

vs

Anthony TABONE, b]ala *Chairman* u in rappre\entanza tal-Public Broadcasting Services Limited; Professur Joseph Pirotta b]ala *Chairman* u in rappre\entanza tal-Awtorita' tax-Xandir; u l-Avukat {enerali tar-Repubblika in rappre\entanza tal-Gvern ta' Malta, u b'Nota tas-16 t'April, 2002, il-Prim Im]allef Emeritus Joseph Said Pulli`ino, fil-kwalita' tieg]u ta' *Chairman* tal-Awtorita' tax-Xandir, assuma l-atti tal-kaw\a f'dik il-kwalita' minflok il-Professur Joseph Pirotta

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fl-14 ta' Marzu, 2002, li bih l-atturi, fil-kwalita' tag]hom fuq imsemmija, ippremettew:

Illi l-atturi huma l-membri tal-kumitat tat-tmexxija tal-organizazzjoni Kampanja }elsien Nazzjonali, mag]rufa bl-"acronym" CNI, li twaqqfet bl-g]an li tag]ti lill-pubbliku Malti tag]rif kritiku tal-politika, tal-istituzzjonijiet, tal-acquis communaitaire, u tat-trattati tal-Unjoni Ewropea, u biex tippromuovi politika ta']arsien tal-Indipendenza, l-}elsien, is- Sovranita' ta' Malta, u d-demokrazija nazzjonali;

Illi l-atturi f'isimhom u f'isem l-organizazzjoni CNI talbu lill-konvenuti biex jing]ataw fuq is-servizz tax-xandir bit-televizjoni u bir-radju tal-istazzjon tal-Istat l-istess fa`ilitajiet u]in li jing]ataw, u ing]ataw, lill-Malta Information Centre,

ossia Malta - EU Information Centre,]alli jag]ti tag]rif ta' propaganda favur l-Unjoni Ewropea;

Illi l-konvenuti irrifjutaw it-talbiet tal-atturi;

Illi g]alhekk il-konvenuti qeg]din ifixklu lill-atturi u l-organizazzjoni CNI fit-tgawdija tal-liberta' tag]hom ta' espressjoni billi qeg]din i``a]duhom mill-fa`ilitajiet tax-xandir fuq l-istazzjon tal-Istat biex jikkomunikaw b'mod adegwat u me]tieg l-idejat tag]hom dwar l-Unjoni Ewropea u tag]rif kritiku dwar l-Unjoni Ewropea, u l-konvenuti qed jag]mlu dan bi ksur tal-provvedimenti tal-artiklu 41 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

Illi l-konvenuti qeg]din jittrattaw b'mod diskriminatorju u differenzjali lill-atturi u l-organizazzjoni CNI prin`ipalment m]abba l-opinjonijiet politi`i tag]hom kriti`I g]all-Unjoni Ewropea, billi l-konvenuti qeg]din jikkon`edu fa`ilitajiet ta' xandir fuq l-istazzjon tal-Istat g]al kollox differenti u inferjuri g]al dawk li jikkon`edu lill-o]rajn, ossia lill-Malta - EU Information Centre, li g]andhom opinjonijiet politi`i favur l-Unjoni Ewropea, u dan il-konvenuti qed jag]mluh bi ksur tal-artiklu 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

Illi l-konvenuti qeg]din jiksru l-provvedimenti tal-artiklu 119 tal-Kostituzzjoni ta' Malta billi l-konvenuti m'humiex, fis-servizzi tax-xandir ipprovdut mill-Istat, izommu l-imparzjalita' xierqa dwar il-kontroversja politika tal-Unjoni Ewropea, u billi l-konvenuti ma humiex jipprovdu fa`ilitajiet u ]in ta' xandir b'televizjoni u radju bejn l-atturi u l-organizazzjoni CNI u l-Malta - EU Information Centre, li huma ta' opinjonijiet politi`i differenti dwar l-Unjoni Ewropea, u b'hekk il-konvenuti qeg]din jilledu d-drittijiet tal-atturi u tac-CNI;

Illi l-konvenuti qeg]din jiksru l-provvedimenti tal-artiklu 13 tal-Att dwar ix-Xandir u partikolarment l-obbligu li l-konvenuti g]andhom li jzommu imparzjalita' dovuta dwar il-kontroversja politika fuq l-Unjoni Ewropea bejn l-atturi u c-

CNI u l- Malta-EU information Centre fix-xandir kollu li jsir mill-istazzjon tal-Istat, u b'hekk l-konvenuti qeg]din jilledu d-drittijiet u l-interessi tal-atturi u l-organizazzjoni tag]hom ic-CNI;

Illi l-Awtorita' tax-Xandir g]andha l-obbligu li ma t]allix isiru l-abbuzi u l-izbilan` imsemmija mill-Public Broadcasting Services Limited;

Illi l-a[ir illegali tal-konvenuti qieg]ed isir bir-rieda tal-Gvern Malti u b'fondi pubbli`i ipprovduti mill-istess Gvern;

G]alhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara li l-konvenuti qeg]din fil-konfront tal-atturi jikkontravjenu l-provvedimenti tal-artikli 41 u 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

2. Tiddikjara li l-konvenuti qeg]din fil-konfront tal-atturi jikkontravjenu l-artiklu 119 tal- Kostituzzjoni ta' Malta;

3. Tiddikjara li l-Public Broadcasting Services Limited u l-Awtorita' tax-Xandir ma humiex josservaw l-obbligi statutorji tal-artiklu 13 tal-Att dwar ix-Xandir fil-konfront tal-atturi fil- kwistjoni tal-kontroversja pubblika dwar l-Unjoni Ewropea;

4. Tordna lill-konvenuti jwaqqfu immedjatament it-tkomplija tal-lezzjoni tad-drittijiet, fir-rigward tax-xandir fuq it-televizjoni u ir-radju tal-Istat, tal-atturi u l-organizazzjoni Kampanja }elsien Nazzjonali, mag]rufa b]ala c-CNI, billi l-atturi u l-organizazzjoni tag]hom imsemmija ing]ataw l-istess]in u fa`ilitajiet ta' xandir daqs kemm jing]ataw lill-Malta-Europe Information Centre;

5. Tikkundanna lill-konvenuti jikkumpensaw lill-atturi u l-organizazzjoni tag]hom imsemmija, g]all-]in u fa`ilitajiet

mog]tija lill-Malta-Europe Information Centre mit-twaqqif tieg]u, fuq il-mezzi tax-xandir tal-Istat, billi jing]ataw skema ta' xandiriet fuq it-televizjoni u fuq ir-radju li tag]mel tajjeb g]all-izbilan` li sar dwar il-kwistjoni tal-kontroversja politika tal-Unjoni Ewropea; u

6. Tag]ti dawk ir-rimedji xierqa g]al-lezjoni tad-drittijiet u interessi tal-atturi u l-organizazzjoni tag]hom imsemmija;

B'riserva ta' azzjonijiet o]ra skond il-li[i, u bl-ispejje\ kontra l-konvenuti, li huma im]arrka g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi;

Rat in-Nota mressqa fis-16 t'April, 2002, li biha l-Awtorita' tax-Xandir e``epiet:

1. Fl-ewwel lok, in-nullita' ta`-`itazzjoni peress illi l-Kampanja }elsien Nazzjonali m'g]andhiex il-personalita' [uridika biex tipproponi din il-kaw\a;

2. Fit-tieni lok, in-nullita' ta`-`itazzjoni peress li l-kaw\a ma tistax ti[i proposta f'isem l-atturi personalment;

3. Fit-tielet lok, in-nullita' ta`-`itazzjoni stante li l-Kampanja }elsien Nazzjonali ma g]andhiex l-interess [uridiku me]tie[biex tipproponi din il-kaw\a;

4. Fir-raba' lok, in-nullita' ta`-`itazzjoni peress li ma ntu\atx il-pro`edura korretta biex [iet istitwita din il-kaw\a u `ioe dik ikkontemplata fl-Avvi\ Legali 35 ta' l-1993;

5. Fil-]ames lok, id-de`izjoni me]uda mill- Awtorita' tax-Xandir skond l-artikolu 119 tal-Kostituzzjoni mhix sindakabbli minn din l-Onorabbli Qorti;

6. Fis-sitt lok, il-Kampanja }elsien Nazzjonali [ia ng]atat rimedju meta [iet mistiedna li tipparte`ipa fi skema ta' l-Awtorita' li saret spe`ifikament biex fost o]rajn il-Kampanja }elsien Nazzjonali tkun tista' ssemma' le]enha u g]alhekk mhu minnu xejn li l-Kampanja }elsien Nazzjonali b'xi mod qed ti[i mpeduta milli jsemma' le]enha;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Awtorita' tax-Xandir;

Rat in-Nota mressqa fis-17 t'April, 2002, li biha l-im]arrek Avukat {enerali e``epixxa:

1. Illi hu mhux il-le[ittimu kontradittur g]at-talbiet f'din il-kaw\a peress illi r-rapprezentanza tal-Gvern hi vestita fil-kap tad-Dipartiment tal-Gvern li ta]tu tkun vestita l-materja in kwistjoni u l-Avukat Generali g]andu r-rapprezentanza tal-Gvern f'materji li jaqg]u ta]t id-Dipartiment tieg]u jew f'azzjonijiet fejn min]abba in-natura tat-talba din ma tkunx tista' ti[i diretta kontra xi kap jew kapi ta' dipartiment jew dipartimenti o]ra (Art. 181B (1) (2) Kap. 12), li fi\-\ewg ka\ijiet mhux il-ka\;

2. Illi f'kull ka\ il-Gvern mhux il-le[ittimu kontradittur f'din il-kaw\a g]aliex l-ebda wa]da mit-talbiet ma tista' ti[i a``ettata fil-konfront tieg]u u ma jistax ji[i kundannat kif mitlub fi`-`itazzjoni;

3. Illi skond ir-regolament numru 2 tar-Regolamenti dwar il-Prattika u l-Pro`edura fil-Qrati (Avvi\i Legali 35/93, 42/93 u 129/2000) talba ta]t l-artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni (kif inhuma t-talbiet ta' l-attur li huma msejsa fuq u g]at-twettiq ta' l-Artikoli 41 u 45 tal-Kostituzzjoni) g]andha ssir b'rikors u mhux b'`itazzjoni u g]alhekk l-azzjoni odjerna sa fejn tirrigwarda dawk it-talbiet hi nulla kif jipprovdi ukoll l-artikolu 164(2) tieni proviso Kap. 12;

4. Illi `-`itazzjoni in kwantu tinkludi kemm talbiet g]al rimedju dwar allegat ksur ta' drittijiet fondamentali ta]t l-Artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni kif ukoll talbiet g]al rimedji ordinarji bazati fuq l-Artikolu 13 ta' l-Att dwar ix-Xandir u fuq l-Artikolu 119 tal-Kostituzzjoni hija kontradittorja u inattendibbli u dan spe`jalment meta skond l- Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni r-rimedju g]all-allegat ksur ta' drittijiet fondamentali huwa sostanzjalment kondizzjonat fuq l-ina``essibilita ta' mezzi xierqa o]ra ta' rimedju;

5. Illi talba biex l-Awtorita' tax-Xandir twettaq id-dmirijiet tag]ha ta]t il-Kostituzzjoni jew xi li[i o]ra tista' tigi diretta biss kontra l-Awtorita' tax-Xandir u mhux kontra l-esponenti jew il-gvern, u l-istess jing]ad ukoll g]al dak li g]andu x'jaqsam ma' l-obbligi tal-konvenut Public Broadcasting Services Ltd;

6. Illi bla pregudizzju g]all-premess jekk l-atturi qeg]din jilmentaw illi xi programmi jew avvi\i ma rrispettawx il-provvedimenti ta' l-Att dwar ix-Xandir jew ta' l-Artikolu 119 tal-Kostituzzjoni huma kellhom ifissru fil-premessi ta`-`itazzjoni g]al liema programmi spe`ifi`i qeg]din jirreferu u kif dawn e``edew il-limiti legali. Fin-nuqqas ta' tali spjegazzjonijiet i`-`itazzjoni attri`i hija affetta min-nullita stante nuqqas ta' kjarezza u stante generi`ita;

G]aldaqstant l-esponenti g]andu ji[i liberat mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejje\ kollha kontra l-atturi;

Illi, ming]ajr pregudizzju g]all-e``ezzjonijiet premessi l-esponent qieg]ed jag]ti ukoll is-segwenti e``ezzjonijiet dwar it-talbiet attri`i liema e``ezzjonijiet qeg]din ukoll jing]ataw ming]ajr pregudizzju g]al xulxin;

7. Illi l-fatt illi l-atturi g]andhom fehmiet politi`i kontra s-s]ubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropeja ma jeradikax fihom interess guridiku biex iwaqqfu lil]addie]or milli jwassal lill-pubbliku informazzjoni dwar l-Unjoni Ewropeja u dan partikolarment jekk dik l-informazzjoni tkun fattwali u ta' servizz pubbliku u ma tkunx imwassla b'mod dirett lejn il-mizinterpretazzjoni tal-azzjonjiet jew il-fehmiet ta' l-atturi;

8. Illi bla pregudizzju g]as-suespost, mhux minnu li l-Gvern jew l-Malta - EU Information Centre qed iwettqu xi funzjoni oltre l-g]oti ta' informazzjoni fattwali dwar l-Unjoni Ewropeja u fil-fatt ix-xandiriet ta' l-istess kienu limitati g]al g]oti ta' tag]rif oggettiv g]all-informazzjoni tal-pubbliku dwar l-Unjoni Ewropea u g]alhekk il-premessa ta' fatt bazilari g]at-talbiet attri`i ma tezistix;

9. Illi r-regolamentazzjoni tax-Xandir hu skond il-li[i obbligu ta' l-awtorita' tax-Xandir, liema obbligu l- istess awtorita' qed twettqu skond il-li[i u g]alhekk jonqsu l-premessi ta' fatt u ta' dritt biex il-Qrati jid]lu fil-kwistjoni;

10. Illi mhux minnu li l-esponent jew xi]add ie]or qed jikser id-drittijiet protetti bl-artikoli 41 u 45 u tal-Kostituzzjoni fil-konfront ta' l-atturi u t-talbiet tag]hom f'dan ir-rigward g]andhom ji[u respinti bl-ispejje\ kontra tag]hom;

11. Illi l-esponent je``epixxi ukoll illi bosta mix-xhieda elenkati mill-atturi, mhux produ`ibbli g]ax ma [ewx mog]tija dwarhom id-dettalji rikjesti mil-li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-imsemmi Avukat {enerali;

Rat in-Nota mressqa fid-19 t'April, 2002, li biha l-kumpannija m]arrka Public Broadcasting Services Limited e``epiet:

1. Preliminarjament, in-nullita' ta`-`itazzjoni in kwantu kull talba li tkun tikkon`erna allegat ksur ta' xi wie]ed mill-artikoli 33 sa 45 (Kapitolu 4) tal Kostituzzjoni, li jirrigwardaw id-drittijiet u l- libertajiet fondamentali ta' l-individwu, g]andha ssir permezz ta' rikors kostituzzjonali, u dan skond l-Avvi\ Legali 98 tal-1998 u l-Avvi\ Legali 35 tal-1993. L-atturi qeg]din jallegaw kontravenzjoni tal-provvedimenti ta' l-artikolu 41 tal-Kostituzzjoni (Protezzjoni tal-liberta' tal-espressjoni) u ta' l- artikolu 45 (Protezzjoni minn diskriminazzjoni min]abba razza, ecc) tal-Kostituzzjoni, u g]alhekk kellhom jipprezentaw it-talbiet tag]hom b'rikors;

2. Preliminarjament u bla pregudizzju g]all-premess, illi l-atturi g]andhom i[ibu l-prova tas-s]ubija tag]hom fl-organizzazzjoni CNI, u g]andha tin[ieb ukoll il-prova li fi]dan l-organizzazzjoni CNI jezisti kumitat tat-tmexxija skond l-Istatut ta' l-istess organizzazzjoni;

3. Bla pregudizzju g]all-e``ezzjonijiet preliminari, fil-meritu, it-talbiet kollha ta' l-atturi proprio et nomine g]andhom ji[u mi`]uda, bl-ispejje\ kontra tag]hom peress illi huma infondati fil-fatt u fid-dritt;

4. Illi mhux minnu li l-e``ipjenti Public Broadcasting Services Limited qed tikkontravjeni fil-konfront ta' l-atturi d-disposizzjonijiet ta' l-artikoli 41 u 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

5. Illi mhux minnu li l-e``ipjenti Public Broadcasting Services Limited qed tikkontravjeni fil-konfront ta' l-atturi d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 119 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

6. Illi mhux minnu li l-e``ipjenti Public Broadcasting Services Limited, we]edha jew ma' l-Awtorita' tax-Xandir, mhix tosserva l-obbli[i statutorji ta' l-artikolu 13 ta' l-Att dwar ix-Xandir fil-konfront ta' l-atturi fil-kwistjoni tal-kontroversja politika dwar l-Unjoni Ewropea;

7. Illi r-raba' talba, in kwantu hija bbazata fuq allegazzjonijiet u pretensjonijiet infondati fil-fatt u fid-dritt, ma tistax ti[i milqug]a;

8. Illi l-]ames talba, in kwantu hija bbazata fuq allegazzjonijiet u pretensjonijiet infondati fil-fatt u fid-dritt, ma tistax ti[i milqug]a;

9. Illi s-sitt talba, in kwantu hija bbazata fuq allegazzjonijiet u pretensjonijiet infondati fil-fatt u fid-dritt, ma tistax ti[i milqug]a;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Public Broadcasting Services Limited;

Rat il-verbal tas-smig] tal-15 ta' Mejju, 2002, li fih ing]ad li, qabel kollox, kellha ssir it-trattazzjoni tal-ewwel erba' (4) e``ezzjonijiet preliminari tal-Awtorita' m]arrka, tat-tielet (3[et]) u r-raba' (4[a]) e``ezzjonijiet tal-Avukat {enerali, u tal-ewwel (1[el]) e``ezzjoni preliminari tal-Public Broadcasting Services Limited ('il quddiem imsej]a PBS);

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-imsemmija e``ezzjonijiet;

Rat il-verbal tas-smig] tat-30 ta' Mejju, 2002, li matulu saret dikjarazzjoni mill-attur dwar l-e\istenza ta' istatut tal-organi\\azzjoni attri`i, wara liema dikjarazzjoni l-avukat tal-Awtorita' im]arrka irri\erva li jirregola ru]u dwar l-ewwel \ew[(2) e``ezzjonijiet tag]ha, wara li titressaq kopja tal-istatut fl-atti tal-kaw\a;

Rat id-Degriet tag]ha tat-30 ta' Mejju, 2002, li bih il-kaw\a t]alliet g]as-sentenza g]all-4 ta' Lulju, 2002, dwar l-e``ezzjonijiet preliminari tan-nullita' imqanqlin mit-tliet enti m]arrkin;

Rat in-Nota mressqa fit-3 ta' Lulju, 2002, mill-atturi, b'kopja debitament awtentikata tal-istatut tal-organi\\azzjoni attri`i mehmu\a mag]ha[1];

Rat il-verbal tas-smig] tal-4 ta' Lulju, 2002, li matulu l-Awtorta' m]arrka, fid-dawl tad-dokument imressaq mill-atturi, irtirat l-ewwel \ew[(2) e``ezzjonijiet tag]ha;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

Rat li fl-4 ta' Lulju, 2002, il-kaw\a t]alliet g]al-lum g]as-sentenza dwar l-e``ezzjonijiet ta' nullita' li ma [ewx irtirati;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a l-atturi qeg]din jitolbu li l-Qorti tist]arre[it-talba tag]hom li jing]ataw l-istess fa`ilita' li jsemmg]u l-fehmiet tal-organi\\azzjoni attri`i fuq il-me\\i tax-xandir dwar l-Unjoni Ewropeja b]alma huwa mog]ti lill-*Malta-EU Information Centre* (i\jed 'il quddiem imsej]a MIC), u biex tiddikjara li r-rifjut tal-im]arrkin PBS u Awtorita' tax-Xandir jiksru l-jeddijiet tag]hom ta]t l-artikoli 41 u 45 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, bi ksur tal-artikolu 119 tal-istess Kostituzzjoni u tal-Att dwar ix-Xandir, u li jing]ataw kumpens xieraq b']in u fa`ilitajiet fuq il-me\\i tax-xandir kif mog]ti lill-imsemmija MIC;

Illi l-im]arrkin laqg]u g]al din l-azzjoni b'g]add ta' e``ezzjonijiet, fil-bi``a l-kbira minnhom ta' natura preliminari. Filwaqt li l-Awtorita' tax-Xandir ressqet e``ezzjonijiet dwar is-siwi tal-azzjoni, kemm mill-aspett pro`edurali u kif ukoll mill-aspett tal-interess jew il-kapa`ita' tal-organi\\azzjoni attri`i u tal-atturi personalment biex iressqu din il-kaw\a, l-Avukat {enerali (g]all-Gvern) ressaq ukoll e``ezzjonijiet ta' bixra preliminari dwar is-siwi tal-att u wkoll dwar kemm l-Avukat {enerali huwa persuna xierqa li tit]arrek biex twie[eb

[1] Pa[[. 35-6 tal-pro`ess

g]at-talbiet attri`i. Min-na]a tag]ha, il-PBS ukoll ressqet e``ezzjoni dwar l-irritwalita' tal-att ta`-`itazzjoni, meta skond it-talbiet ewlenin tal-atturi, il-pro`edura g]all-rimedju ta' ksur tal-jeddijiet tal-atturi messha ttie]det bil-mezz tar-rikors u mhux dak ta`-`itazzjoni;

Illi, kif ing]ad, din is-sentenza qeg]da ting]ata dwar l-e``ezzjonijiet kollha preliminari li jitkellmu dwar is-siwi tal-att promotur. Kif ing]ad di[a', l-Awtorita' m]arrka irtirat l-ewwel \ew[ e``ezzjonijiet preliminari tag]ha wara li tressqet kopja tal-istatut tal-organi\\azzjoni attri`i fl-atti ta' din il-kaw\a;

Illi, g]alhekk, g]all-]effa tal-]sieb, il-Qorti sejra ssemmi liema huma l-e``ezzjonijiet li dwarhom qeg]da ting]ata din is-sentenza: a) it-tielet e``ezzjoni tal-Awtorita' tax-Xandir, li `-`itazzjoni ma tiswiex g]aliex l-organi\\azzjoni attri`i m'g]andhiex interess [uridiku li tmexxi 'l quddiem kaw\a b]al din;

b) ir-raba' e``ezzjoni tal-Awtorita' tax-Xandir, li `-`itazzjoni ma tiswiex g]aliex imissha saret bil-pro`edura tar-rikors u mhux ta`-`itazzjoni;

`) it-tielet e``ezzjoni tal-Avukat {enerali, li `-`itazzjoni ma tiswiex g]aliex imissha saret bil-pro`edura tar-rikors u mhux ta`-`itazzjoni;

d) ir-raba' e``ezzjoni tal-Avukat {enerali, li l-azzjoni hija kontradittorja u inattendibbli g]aliex hija ta]lita ta' talbiet ta' rimedji straordinarji ma' o]rajn ta' rimedji ordinarji; u

e) l-ewwel e``ezzjoni tal-PBS, li `-`itazzjoni ma tiswiex g]aliex imissha saret bil-pro`edura tar-rikors u mhux ta`-`itazzjoni;

Illi, mela, jista' jing]ad li l-e``ezzjonijiet ta]t il-paragrafi (b), (`) u (e) huma l-istess, filwaqt li hemm ukoll dik dwar l-interess [uridiku tal-organi\\azzjoni attri`i li tressaq it-talba tag]ha, u l-e``ezzjoni dwar ir-ritwalita' ta' talbiet ta' rimedju

ordinarju fl-istess waqt li qieg]ed jintalab rimedju straordinarju;

Illi, g]al dak li jirrigwarda s-siwi tal-att promotur, l-abbli difensuri tal-im]arrkin l-Avukat {enerali u PBS se]qu li l-pro`edura xierqa f'ka\ijiet ta' allegat ksur ta' xi jedd jew liberta' fondamentali tal-bniedem (b]alma qeg]din jallegaw l-atturi) hija dik bil-mezz tar-rikors. Dan jo]ro[mid-dispo\izzjonijiet espressi tar-Regolament 2 tal-Avvi\ Legali 35 tal-1993 (is-su``essur tal-Avvi\ Legali 48 tal-1964), dwar kaw\i li g]alihom japplikaw l-artikoli 46(1) u 95(2) tal-Kostituzzjoni. Din hija pro`edura tassattiva li ma tippermettix g]amliet o\rajn ta' pro`edura. Huma jtennu g]alhekk li, ladarba l-atturi ressqu att ta' `itazzjoni, hemm ksur tal-forma me]tie[a fl-att skond ma jrid l-artikolu 789(1)(`) tal-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta' Malta;

Illi l-im]arrkin jargumentaw li ladarba din il-kaw\a m'hijiex wa]da dwar st]arri[[udizzjarju ta]t l-artikolu 469A tal-Kapitolu 12, u ladarba l-azzjoni ta' natura kostituzzjonali ma g]andhiex tit]allat ma' pro`edimenti o]rajn, ji[i li bl-azzjoni kif imressqa mill-atturi, l-im]arrkin qeg]din jitpo[[ew fi stat ta' in`ertezza dwar l-g]amla ta' azzjoni li tressqet kontra tag]hom. Huma jsostnu li dan japplika wkoll minkejja li l-atturi qeg]din jinvokaw ksur tal-artikolu 119 tal-Kostituzzjoni, li m'huwiex wie]ed mi\-\ew[artikoli tal-Kostituzzjoni msemmija fir-Regolament 2 tal-A.L. 35 tal-1993. Fuq kollox, ji\died jing]ad, jekk kemm-il darba din tal-atturi hija azzjoni m]allta, imisshom l-ewwel mexxew bi pro`edura li tindirizza l-ilmenti tag]hom li ma jaqg]ux ta]t il-Kapitolu IV tal-Kostituzzjoni, u mbag]ad, jekk ikun il-ka\, iressqu pro`eduri spe`ifi`i g]al rimedju spe`jali fuq ksur ta' xi jedd tag]hom ta]t dak il-Kapitolu;

Illi, min-na]a tag]hom, l-atturi qeg]din jg]idu li m'huwiex minnu li l-azzjoni tag]hom hija wa]da li titlob biss rimedju g]al ksur tal-jeddijiet tag]hom kif im]arsin fil-Kapitolu IV tal-Kostituzzjoni, i\da hija wa]da fejn qieg]ed jintalab ukoll rimedju g]al ksur ta' jeddijiet o]rajn im]arsin mill-Kostituzzjoni f'taqsima o]ra tag]ha (Kapitolu XI) u sa]ansitra

ta]t li[i o]ra (Kapitolu 350 tal-Li[ijiet ta' Malta). Fid-dieher, il-li[i tistabilixxi pro`eduri differenti g]al rimedju g]al xi ksur ta]t kull wa]da mit-taqsimiet tal-Li[i fuq imsemmija. L-atturi jtennu li kieku kellhom jimxu kif l-im]arrkin qeg]din jg]idu li messhom g]amlu, kien ikollhom jibdew i\jed minn pro`edura wa]da kontra l-im]arrkin. G]all-kuntrarju, l-atturi jis]qu li bil-pro`edura mibdija minnhom f'din il-kaw\a, evitaw id-duplikazzjoni ta' pro`eduri u t-tfaqqis ta' kwestjonijiet li kieku kien ikollhom joqog]du ji[u trattati f'kaw\i g]al rashom imma li jkunu jittrattaw]wejje[konnessi ma' xulxin;

Illi l-attur j\idu jargumentaw li jekk wie]ed iqis l-ewwel erba' talbiet tag]hom, wie]ed jista' jara r-rabta fattwali li te\isti bejniethom u li ma jistg]ux jinfirdu minn xulxin bl-ebda mod. F'kull ka\, i\idu, m'hemm xejn fil-li[i pro`edurali x'i\omm lil parti f'kaw\a li tag]mel i\jed minn talba wa]da f'`itazzjoni imma i\\omm it-trattazzjoni ta' w]ud mit-talbiet sakemm ji[u trattati t-talbiet l-o]rajn;

Illi l-atturi jg]idu wkoll li mkien fil-li[i ma jing]ad li l-pro`edura tar-rikors g]al kwestjonijiet ta' natura Kostituzzjonali ta]t il-Kapitolu IV hija tassativa *ad validitatem*, g]aliex il-li[i pro`edurali [enerali ma tag]rafx bejn rikors g]all-finijiet ta' dak ir-rimedju u rikors g]all-finijiet ta' oqsma o]rajn tal-pro`edura;

Illi l-Qorti, wara li qieset dawn l-argumenti tal-partijiet, tibda biex tg]id li huwa stabbilit li, g]al dak li jirrigwarda pro`edimenti quddiem din il-Qorti mibdija ta]t is-subartikolu (1) tal-artikolu 46 tal-Kostituzzjoni u dawk mibdija quddiem il-Qorti Kostituzzjonali ta]t is-subartikolu (2) tal-artikolu 95 tal-Kostituzzjoni, dawn **g]andhom** jinbdew b'rikors. Din hi dispo\izzjoni espressa f'regolament li huwa ma]ru[ta]t l-istess Kodi`i tal-Organi\\azzjoni u Pro`edura ~ivili li jirregola l-mod kif jitmexxew il-pro`edimenti kollha quddiem il-Qrati Maltin. Fl-istess Kodi`i, madankollu, huwa stabbilit ukoll li l-pro`ediment ordinarju quddiem il-Qrati ~ivili superjuri huwa dak tal-att ta`-`itazzjoni[2];

---

[2] Art. 161(1) tal-Kap 12

Illi i\jed ‘il quddiem huwa stabbilit ukoll li pro`ediment li jmissu jitmexxa b’`itazzjoni (jew b’rikors tal-appell) ma jiswiex jekk kemm-il darba jin[ieb ‘il quddiem b’att [udizzjarju ie]or[3], i\da ma jkunx hemm nullita’ fejn pro`edura li jmissha tin[ieb ‘il quddiem b’rikors tin[ieb ‘il quddiem minflok b’`itazzjoni[4]. Kieku l-li[i kienet tieqaf hemm, ma kien ikun hemm l-ebda diffikulta’ biex wie]ed jasal g]al konklu\joni dwar l-e``ezzjoni ta]t e\ami. I\da fit-tieni proviso tal-artikolu 164(2) jing]ad espressament li d-dispo\izzjonijiet ta’ dak is-subartikolu **ma g]andhomx** japplikaw meta, skond xi li[i o]ra minbarra l-Kodi`i, l-pro`edimenti g]andhom jinbdew b’rikors;

Illi minn din il-qag]da jinstiltu minnufih \ew[konsiderazzjonijiet: ewwel wa]da hija li r-Regolament 2 tal-A.L. 35 tal-1993 jg]id bla tlaqliq li azzjonijiet dwar dawk il-kwestjonijiet hemm imsemmija iridu jitressqu b’rikors. It-tieni wa]da hija li dak l-Avvi\ Legali huwa li[i (g]ax g]alkemm huwa li[i sussidjarja, huwa u g]andu s-sa]]a ta’ li[i xorta wa]da). Id-diffikulta’ li]assbet lill-Qorti mhux ftit hija jekk dak l-Avvi\ Legali huwiex “li[i o]ra li ma tkunx dan il-Kodi`i”. Dan qieg]ed jing]ad g]aliex jidher li l-effetti tal-artikolu 164(2) ji[u fix-xejn biss jekk il-pro`edura tassattiva tar-rikors hija stabbilita f’li[i o]ra li mhix il-Kodi`i;

Illi jekk wie]ed jara l-intestatura tal-Avvi\ Legali 35 tal-1993 isib li dan huwa ma]ru[sewwasew ta]t il-Kapitolu 12 tal-Li[ijiet ta’ Malta u bis-sa]]a tas-setg]at mog]tijin lill-Bord fl-artikolu 29 tal-istess Kodi`i. Dak l-Avvi\ Legali m’huwiex li[i sussidjarja tal-Kostituzzjoni (b]alma je\istu strumenti legali sussidjarji o]rajn li espressament huma ma]ru[a ta]t il-Kostituzzjoni, b]al per e\empju, l-Ordnijiet Permanenti tal-Kamra tar-Rappre\entanti). Huwa minnu li l-artikolu 46(7) tal-Kostituzzjoni jipprovdi g]all-g]amil ta’ regolamenti dwar il-prattika u l-pro`edura f’ka\ijiet ta]t dak l-artikolu, u li l-pro`edura preskritta tkun bil-mezz ta’ rikors u s-smig] ikun

[3] Art. 164(1) tal-Kap 12
[4] Art. 164(2) tal-Kap 12

im]affef, imma jibqa' fatt li l-Avvi\ Legali 35 tal-1993 in]are[ta]t il-Kap 12 tal-Li[ijiet ta' Malta, u dan il-fatt, fil-fehma tal-Qorti u g]ar-ra[unijiet li issa sejrin jissemmew, huwa determinanti g]as-soluzzjoni tal-kwestjoni;

Illi jekk wie]ed jifli l-prin`ipju ewlieni tad-Dritt Pubbliku dwar in-natura u l-funzjoni ta' li[i sussidjarja, isib li normalment din (a) g]andha titqies li hija ]a[a wa]da mal-li[i prin`ipali li ta]t is-setg]at tag]ha hija ma]ru[a; (b) li taqa' fil-limiti (jew parametri) tal-imsemmija li[i prin`ipali u ma tistax tmur lil hinn minnha (ming]ajr ma taqa' fil-periklu li titqies b]ala *ultra vires*); u (`) l-kliem u d-dispo\izzjonijiet tag]ha jitfissru kif imfissra fil-li[i ewlenija. Dawn il-prin`ipji huma m]addna lkoll fil-li[i tag]na wkoll fil-Kapitolu 249 tal-Li[ijiet ta' Malta[5];

Illi, g]alhekk, fid-dawl ta' dawn il-prin`ipji, il-Qorti tasal g]all-fehma li l-Avvi\ Legali 35 tal-1993 m'g]andux jitqies b]ala "li[i o]ra li ma tkunx dan il-Kodi`i" g]all-finijiet tat-tieni proviso tal-artikolu 164(2) tal-Kodi`i tal-Organi\\azzjoni u Pro`edura ~ivili ta' Malta;

Illi, dejjem fid-dawl ta' l-e``ezzjoni ta]t e\ami, mhux ta' min iwarrab minn quddiem g]ajnejh ukoll il-fatt li l-artikolu 789(1)(`) jipprovdi li l-e``ezzjoni ta' nullita' ta' att [udizzjarju min]abba ksur tal-forma me]tie[a trid tipprova li, b'dak il-ksur, il-parti m]arrka tkun [arrbet pre[udizzju li ma jistax jissewwa jekk mhux bit-t]assir tal-att [udizzjarju in kwestjoni. Fil-ka\ pre\enti, l-im]arrek Avukat {enerali ja``enna g]al pre[udizzju i\da dan ma jorbtux mal-forma tal-att [udizzjarju, imma mal-[abra tat-talbiet (ta' natura differenti) li saru mill-atturi. Dan, fil-fehma tal-Qorti ma jikkostitwix it-tip ta' pre[udizzju li g]alih jirreferi l-artikolu 789(1)(`) tal-Kap 12. Kemm hu hekk, minkejja li f'g]ajnejn l-im]arrkin l-att li bih tmexxiet il-kaw\a ma jiswiex, l-ebda wie]ed minnhom ma naqas li jressaq e``ezzjonijiet o]rajn fil-mertu li bihom, f'ka\ ta' `a]da tal-e``ezzjonijiet preliminari mqanqlin minnhom, jista' u g]andu biex jissielet it-talbiet attri`i sostantivament;

[5] Artt. 8 sa 10 tal-Kap 249

Illi, fl-a]]ar nett ji\died jing]ad ukoll li l-massima *ut magis valeat quam pereat* [iet g]add ta' drabi u konsistentement applikata mill-qrati tag]na meta [ew biex iqisu e``ezzjoni ta' nullita' ta' att [udizzjarju. Sakemm att [udizzjarju mhux im]assar minn g]eruqu, m'g]andux jitqies ma jiswiex;

Illi, g]alhekk, din l-e``ezzjoni komuni tat-tliet im]arrkin m'hijiex qeg]da tintlaqa';

Illi <u>g]al dak li jirrigwarda l-interess [uridiku tal-or[ani\\azzjoni attri`i li tmexxi 'l quddiem din l-azzjoni</u>, jing]ad li ftit li xejn [iet trattata din l-e``ezzjoni. L-Awtorita' m]arrka, li qanqlitha, ma jidhirx li qeg]da tag]tiha siwi jew rilevanza ewlenija, g]alkemm xorta wa]da baqg]et ma irtirathiex. Minbarra hekk, din kienet wa]da mill-e``ezzjonijiet preliminari li, waqt is-smig] tal-15 ta' Mejju, 2002, kienet identifikata b]ala wa]da mill-e``ezzjonijiet li kellhom ji[u trattati f'dan l-istadju bikri tal-kaw\a u ting]ata de`i\joni dwarha;

Illi g]al dak li ghandu x'jaqsam mal-interess [uridiku ta' parti li tressaq kaw\a jing]ad li l-interess me]tie[irid ikun wie]ed dirett, le[ittimu u kif ukoll attwali[6], u jrid jo]ro[minn stat attwali ta' ksur ta' jedd, liema ksur ikun jikkonsisti f'kundizzjoni po\ittiva jew negattiva li xxejjen jew tipprova [[ib fix-xejn dritt li jappartieni lid-detentur jew li lilu jkun mist]oqq[7];

Illi l-interess [uridiku f'attur huwa dak li l-im]arrek jirrifjuta li jag]raf il-jedd tal-istess attur u li, fih innifsu, jo]loq il-]tie[a tal-vertenza. G]alhekk, dan i[ib mieg]u il-konsegwenza li l-ewwel u l- aqwa interess [uridikament ammissibbli huwa dak li kull persuna g]andha, ji[ifieri li titlob li, fil-konfront tag]ha, isir]aqq jew li ti[i msewwija in[ustizzja mag]mula fil-konfront tag]ha[8];

---

[6] Ara P.A. **20.1.1950** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Watson vs Sacco*** (Kollez. Vol: **XXXIV.ii.453**);

[7] Ara P.A. **27.3.1990** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Muscat et vs Bitti[ie[*** (Kollez. Vol: **LXXIV.iii.481**)

[8] App. Kumm. **2.4.1993** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Farru[ia et vs Bu]a[iar*** (Kollez. Vol: **LXXVII.ii.98**);

Illi biex tali interess ikun tutelat minn karattru [uridiku, irid ikun iwassal g]al ri\ultat ta' utilita' u vanta[[g]al min irid je\er`ita l-jedd[9], b'mod li jekk l-azzjoni ma tistax twassal biex tipprodu`i tali ri\ultat g]al min jibdiha, dik l-azzjoni ma tistax tre[i[10]. Kien min]abba dan il-prin`ipju li g]add ta' sentenzi `a]du l-jedd tal-azzjoni lil min ried jikseb b'sentenza biss dikjarazzjoni ming]ajr o[[ett materjali[11] ;

Illi ji\died jing]ad ukoll li g]al dak li jirrigwarda l-aspett ta' attwalita' tal-interess li biex azzjoni tista' sse]] u titqies imsejsa b'interess kif imiss, trid tkun kapa`i li tipprodu`i ri\ultat vanta[[u\ jew utli g]al min jipproponiha u li dak ir-ri\ultat jista' ji[i utili\\at[12];

Illi, minbarra dan, u dejjem g]al dak li jirrigwarda l-aspett tal-attwalita' tal-interess f'attur, irid jintwera li dak l-interess jibqa' jse]] matul il-]ajja kollha tal-azzjoni, u mhux biss fil-bidu tag]ha, g]aliex jekk dan l-interess jintemm fix-xejn, il-konsegwenza immedjata tkun li l-im]arrek jin]eles milli jibqa' fil-kawza[13];

Illi [ie stabilit ukoll mill-Qrati li dak li jfisser l-interess tal-attur g]andu jkun jidher mill-att ta`-`itazzjoni nnifisha[14], u g]alkemm il-mottiv tal-interess mhux me]tie[li jkun imsemmi fi`-`itazzjoni, g]andu jirri\ulta mill-provi jekk kemm-il darba ji[i kuntrastat[15];

Illi, dwar il-kwestjoni tal-attwalita' tal-interess, b'mod partikolari dak l-interess li g]andu juri l-attur biex isostni l-kaw\a, ing]ad ukoll li fil-prattika [udizzjarja wie]ed jista' jressaq kaw\a biex jikseb dikjarazzjoni preordinata g]al

---

[9] Ara App. ~iv. **13.2.1953** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Manche' vs Montebello*** (Kollez. Vol: **XXXVII.i.56**)

[10] P.A. **7.1.1953** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Camilleri vs Sammut*** (Kollez. Vol: **XXXVII.ii.605**)

[11] Ara App. ~iv. **8.6.1942** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Cortis vs Bonello*** (Kollez. Vol: **XXXI.i.218**)

[12] Ara App. ~iv. **27.5.1991** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Bond vs Man[ion et*** (Kollez. Vol: **LXXV.ii.385**) u App. ~iv. **14.9.1988** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Millard vs Said et noe*** (Kollez. Vol: **LXXII.ii.299**);

[13] App. ~iv. **17.2.1993** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Sammut et noe vs Attard*** (Kollez. Vol: **LXXVII.ii.246**).

[14] Ara App. ~iv. **3.12.1984** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Bor[vs Caruana*** u l-g]add ta' sentenzi hemm imsemmija

[15] Ara App. ~iv. **12.12.1983** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Ignazio Gatt vs Michael Debono et***

azzjoni definitiva u a]]arija, minkejja li din ma tkunx [iet inklu\a fl-azzjoni ta' a``ertament[16]. Madankollu, f'ka\ b]al dan, l-Qorti trid tkun soddisfatta li jkun hemm l-interess me]tie[, anki preordinat g]all-kaw\a l-o]ra, u li d-dikjarazzjoni miksuba fil-kaw\a ta' a``ertament tkun tifforma l-ba\i tal-kaw\a l-o]ra li tista' ssir 'il quddiem[17];

Illi l-interess mhux tabilfors ikun wie]ed li ji[i kwantifikat f'somma determinata ta' flus jew [id, u jista' jkun ukoll meqjus imsejjes jekk jimmira li j]ares jew jag]ti g]arfien g]al jedd morali jew su[[ettiv[18], imbasta l-jedd invokat ma jkunx wie]ed ipotetiku[19];

Illi, fil-ka\ pre\enti, m'hemm l-ebda dubju li l-organi\\azzjoni attri`i li, kif imsemmi fl-ewwel premessa ta`-`itazzjoni, g]an ewlieni tag]ha huwa li xxerred tag]rif dwar twemminha lill-pubbliku, g]andha interess attwali fir-rimedju li qeg]da titlob f'din il-kaw\a. B'\ieda ma' dan, ladarba l-Awtorita' m]arrka irtirat l-ewwel e``ezzjoni tag]ha, jidher li jkun kontro-sens li issa jing]ad li l-organi\\azzjoni attri`i, mog]nija b'personalita' li tag]tiha s-setg]a li tmexxi 'l quddiem kaw\a, jonqos fiha l-interess li tissielet sewwasew g]al dak l-a``ess ta' xandir li huwa wie]ed mill-mezzi g]aliha me]tie[a biex twettaq l-g]anijiet tag]ha;

Illi, b'\ieda ma' dan, il-li[i tax-Xandir innifisha ma teskludix mill-operat tag]ha "persuna" b]alma hija l-organi\\azzjoni attri`i;

Illi, kif ing]ad ukoll, l-Awtorita' ma tat l-ebda ra[uni siewja (kif kellha l-obbligu tag]mel) g]aliex din il-Qorti g]andha tqis li l-*Kampanja }elsien Nazzjonali* m'g]andhiex l-interess li tkun parti f'din il-kaw\a;

---

[16] Ara PA. **12.3.1946** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Ballu`i vs Vella Gera noe*** (Kollez. Vol: **XXXII.ii.257)**; u App. ~iv. **4.12.1944** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Xuereb vs Petrococchino*** (Kollez. Vol: **XXXII.i.540**)

[17] Ara P.A. **10.10.1966** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Giuffrida noe vs Borg Olivier noe et*** (Kollez. Vol: **L.ii.310** u Vol: **LI.i. 130**)

[18] P.A. **13.10.1952** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Axiaq vs Mizzi noe et*** (Kollez. Vol: **XXXVI.ii.532**)

[19] App. ~iv. **15.12.1932** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Scolaro vs Bailey*** (Kollez. Vol: **XXVII.ii.195**)

Illi g]alhekk, il-Qorti qeg]da wkoll twarrab din l-e``ezzjoni b]ala mhux mist]oqqa;

Illi <u>g]al dak li jirrigwarda s-siwi tal-azzjoni attri`i min]abba ta]lita ta' rimedji mitluba</u>, il-Qorti tqis li e``ezzjoni b]al din imqanqla mill-Avukat {enerali tmur lil hinn mill-aspett tan-nullita' formali tal-att ta`-`itazzjoni. Hija e``ezzjoni ta' `ertu impenn u mhix fierg]a, spe`jalment meta wie]ed jaraha fid-dawl tal-kwestjonijiet li jsibu ma' wi``hom il-qrati meta tfe[[kwestjoni b]al din. L-im]arrek Avukat {enerali jg]id li, kif imfassla, l-azzjoni attri`i hija wa]da "kontradittorja u inattendibbli", u jfisser din il-fra\i sewwa u b'reqqa waqt is-sottomissjonijiet bil-fomm mag]mula minnu fit-trattazzjoni b]ala l-impossibilita' li wie]ed jitlob f'nifs wie]ed rimedju "ordinarju" ta]t li[i partikolari u rimedju "straordinarju" ta]t il-kappa ta' azzjoni kostituzzjonali. Dawn, jissokta jg]id, huma rimedji alternativi u mhux kumulativi, fis-sens li r-rimedji "starordinarji" jistg]u jintalbu u jing]ataw biss jekk m'hemmx rimedji "ordinarji" disponibbli;

Illi, g]al dan l-argument, kif ing]ad, l-atturi jirribattu billi jg]idu li bil-fatt li jintalbu rimedji differenti, ma j[ibx b'daqshekk in-nullita' tal-azzjoni, g]aliex il-Qorti dejjem tista', waqt li qeg]da tirregola s-smig], tqis l-ewwel it-talbiet li jolqtu r-rimedji ordinarji, u "tissospendi" l-inda[ni dwar rimedji "straordinaju";

Illi l-Qorti, filwaqt li taqbel mal-atturi li din l-e``ezzjoni ma twassalx g]at-t]assir tal-att ta`-`itazzjoni, ma tistax taqbel mat-tieni parti tal-argument tag]hom. Huwa minnu li l-kontradittorjeta' ta' talbiet (f'g]ajnejn l-im]arrek) m'hijiex in-nuqqas ta' kjarezza li tolqot att ta' `itazzjoni ta]t l-artikolu 156(1) tal-Kap 12, u g]alhekk wie]ed ma jistax iqieg]ed "il-kontraditorjeta'" jew "l-inattendibilita'" ta]t xi wa]da mill-erba' `irkostanzi ma]suba mil-li[i dwar l-e``ezzjoni tan-nullita' tal-atti [udizzjarji. I\da, min-na]a l-o]ra, li kieku kellu ji[i a``ettat l-argument tal-atturi li, kull min jifta] kaw\a g]al rimedju min]abba ksur ta' xi jedd, jaqbad u jressaq flimkien mag]ha talba li normalment issir fi pro`ediment g]all-g]oti ta' rimedju "straordinarju", bis-sospensjoni tat-trattazzjoni ta' dan tal-

a]]ar sakemm ji[i meqjus dak tal-ewwel, to]ro[wa]edha l-mistoqsija: mela g]alfejn intalab rimedju li ma jistax ji[i dibattut u diskuss mill-ewwel?;

Illi l-Qorti irriflettiet sewwa fuq dan il-punt u tistqarr li d-diffikulta' mhix `kejkna, u dan fid-dawl tal-prin`ipji mfissra mill-Qorti Kostituzzjonali dwar l-applikabilita' jew disponibilita' ta' pro`ediment kostituzzjonali "bla]sara g]al kull azzjoni o]ra dwar l-istess]a[a li tkun tista' ssir legalment"[20]. F'dan il-qafas il-Qorti ma tistax ma tqisx li din ix-xejra [urisprudenzjali ssawret f'dispo\izzjoni normativa fl-1995 meta da]al fis-se]] l-artikolu 469A, li jidher li ta, fis-subartikolu (1) (a) tieg]u, rimedju "ordinarju" dwar g]amil amministrattiv li jikser il-Kostituzzjoni (f'kull parti tag]ha)[21] dwar aspett li dwaru jista' jintalab ukoll rimedju "straordinarju";

Illi, g]alhekk, g]al dak li jirrigwarda l-**aspett pro`edurali** tar-raba' e``ezzjoni tal-im]arrek Avukat {enerali din il-Qorti hija tal-fehma li ma tistax tintlaqa'. Naturalment, xejn ma g]andu jinftiehem li qieg]ed jolqot il-"mertu sostantiv" tal-imsemmija e``ezzjoni, li wie]ed jistenna li ji[i trattat quddiem u studjat mill-Qorti li sejra tittratta l-mertu tal-kaw\a;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`]ad ir-raba' e``ezzjoni tal-Awtorita' tax-Xandir, it-tielet e``ezzjoni tal-Avukat {enerali u l-ewwel e``ezzjoni tal-Public Broadcasting Services Limited, b]ala mhux mist]oqqa fil-fatt u fid-dritt;

Ti`]ad it-tielet e``ezzjoni tal-Awtorita' tax-Xandir u tiddikjara li l-organi\\azzjoni *Kampanja }elsien Nazzjonali* g]andha interess [uridiku li tressaq din il-kaw\a; u

---

[20] Art. 46(1) tal-Kostituzzjoni, u ara t-tifsira tag]ha fis-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali **5.4.1991** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Tonio Vella vs Kummissarju tal-Pulizija et*** (Kollez. Vol: **LXXV.i.106**), u dik tas-**6.10.1999** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Steven Bartolo vs Avukat {enerali et*** (Kollez. Vol: **LXXXIII.i.275**) u l-g]add ta' sentenzi msemmijin fihom

[21] Ara sentenza ta' din il-Qorti tat-**8.11.2001** fil-kaw\a fl-ismijiet ***Primrose Poultry Products Limited vs Il-Prim Ministru et*** (~itazz. Nru. 1945/00JRM)

Ti`]ad ir-raba' e``ezzjoni tal-Avukat {enerali limitatament dwar l-aspetti pro`edurali tag]ha, b]ala infondata fid-dritt, imma t]alliha bla mittiefsa dwar l-aspetti sostantivi tag]ha;

Bl-ispejje kontra l-im]arrkin.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
12 ta' Lulju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
12 ta' Lulju, 2002